



Tercer Llocs a Europa: laboratoris ciutadans per a la cultura i la innovació

Publicat per [Interacció](#) [1] el 29/04/2025 - 15:00 | Última modificació: 04/05/2026 - 09:47

Explorem a través de dos informes el paper dels *tercer llocs* en la transformació social i cultural a Europa. Els documents recullen experiències destacades, com el cas de Cowact rural a Catalunya, i reflexionen sobre els reptes i les oportunitats d'aquests models a escala municipal.

En els darrers anys, el concepte de *tercer llocs* s'ha convertit en un motor de transformació social, cultural i econòmica a Europa. Al març de 2025, l'Agència Nacional de la Cohesió Territorial de França va publicar dos informes que exploren el paper d'aquestes iniciatives en diferents països europeus. Els informes ofereixen idees clau i reflexions que poden ser molt útils per als tècnics de cultura municipal, ja que aquests espais estan emergint com a hubs de creativitat i innovació social a tot el continent.

Els *tercer llocs*, com a espais físics on la comunitat es reuneix per a crear, treballar i compartir idees, adopten moltes formes: des de fàbriques de creació i espais de cotreball fins a *fablabs*, ateneus populars i centres culturals autogestionats. La seva essència rau en la seva capacitat per fomentar la innovació social, la cooperació i l'accés a la cultura d'una manera inclusiva i col·laborativa.

Un dels estudis destaca i analitza [Cowact rural](#) [2], una xarxa d'aquests espais en entorns rurals a Catalunya, que posa de manifest els reptes i les oportunitats d'aquests espais en contextos menys urbanitzats. Segons l'investigador Ignasi Capdevila, un dels grans reptes d'aquestes iniciatives és la creació de comunitats actives capaces d'assegurar la continuïtat i la rellevància dels projectes a llarg termini. El cas de Cowact rural il·lustra com la col·laboració entre administracions, teixit associatiu i emprenedoria local pot donar vida a espais autònoms i dinàmics, fins i tot lluny dels grans centres urbans.



LA NAU, és un espai de treball compartit i coworking, situat a Castellterçol

Aquesta col·laboració entre comunitat i administracions és també un element clau per entendre el paper d'aquests espais en les polítiques culturals. Un altre article dels informes explora com les *maisons des communs*, basades en l'autogestió i la governança col·lectiva, poden contribuir a la democratització cultural i a la creació d'espais oberts a tothom. Aquest tipus d'iniciatives estan guanyant força, especialment en els municipis que busquen reforçar la participació ciutadana en la gestió de recursos compartits.

Els *tercer llocs* ofereixen, doncs, grans oportunitats per revitalitzar la vida cultural local i fomentar la cohesió social, però la seva consolidació presenta alguns reptes importants. Un d'ells és la necessitat d'un marc normatiu clar que faciliti la viabilitat i sostenibilitat d'aquests espais, a més de garantir finançament a llarg termini. La connexió entre aquests espais i les polítiques culturals locals és també essencial per assegurar que siguin realment un reflex de les necessitats de la comunitat.

Finalment, els informes subratllen la importància d'enfortir la cooperació europea entre aquestes iniciatives, per compartir experiències i bones pràctiques. Iniciatives com la xarxa [Trans Europe Halles](#) [3] estan treballant per establir connexions entre espais culturals independents de tot el continent, creant una xarxa de col·laboració que afavoreix la creació i la difusió de la cultura a una escala europea.

En resum, els *tercer llocs* es presenten com a laboratoris ciutadans on la cultura, la innovació i la participació s'entrellacen per crear nous models de treball i convivència. Per als tècnics de cultura municipal, conèixer-ne el funcionament pot obrir noves perspectives per repensar les polítiques culturals i la gestió d'espais creatius, amb l'objectiu de posar les persones al centre del desenvolupament cultural i social.

Referències



Agence Nationale de la Cohésion des Territoires. (2023). *Tiers-lieux en Europe*. Une analyse comparative https://anct-site-prod.s3.fr-par.scw.cloud/ressources/2025-03/ed_2023_tiers-lieux_en_europe.pdf [4]

Agence Nationale de la Cohésion des Territoires. (2025). Tiers-lieux en Europe et puissance(s) publique(s) https://anct-site-prod.s3.fr-par.scw.cloud/ressources/2025-03/tiers-lieux-en-europe_fr.pdf [5]

Nota final

Per als tècnics de cultura municipal que vulguin aprofundir més en el tema, el llibre *Les Tiers-lieux culturels : méthodes, outils et partage d'expériences des nouvelles formes de politiques culturelles* (2023) està disponible al Centre d'Informació i Documentació. Aquest recurs complementari ofereix més detalls sobre els *tercer llocs* i les seves implicacions en el context europeu. Podeu consultar-lo al nostre centre per ampliar coneixements. [S 04172](#) [6]

Categories: Actualitat

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: innovació cultural

Etiquetes: desenvolupament territorial

- [7]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2025/04/tercerllocs>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://www.cowocatrural.cat/>

[3] <https://www.teh.net/>

[4] http://https://anct-site-prod.s3.fr-par.scw.cloud/ressources/2025-03/ed_2023_tiers-lieux_en_europe.pdf

[5] https://anct-site-prod.s3.fr-par.scw.cloud/ressources/2025-03/tiers-lieux-en-europe_fr.pdf

[6] <https://cerc.koha.es/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=47351>

[7] <https://interaccio.diba.cat/node/9995>